

Samenvatting

Dit onderzoeksverslag beschrijft het onderzoek naar de invloed van paarden op het functioneren van mishandelde kinderen. Het doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen in de vraag of en op welke wijze de omgang met paarden een positieve bijdrage levert aan de zelfwaardering, het empathisch vermogen en de ontwikkeling van sociale vaardigheden van mishandelde kinderen. Tevens is het de bedoeling inzicht te krijgen in de vraag wat de omgang met paarden voor mishandelde kinderen betekent en of deze kinderen in staat zijn om een band met een paard aan te gaan. Het onderzoek vond plaats in een groot pleeggezin waaraan een paardenrusthuis verbonden is.

Uit de literatuur over het functioneren van mishandelde kinderen bleek dat deze kinderen op een aantal gedragsdimensies en wat betreft de zelfwaardering afwijken van niet mishandelde kinderen. Vanuit eerdere onderzoeken naar mens-dier relaties werd verondersteld dat de omgang met paarden tot meer zelfwaardering, meer empathisch vermogen en betere sociale vaardigheden bij mishandelde kinderen leidt dan op basis van de literatuur over mishandelde kinderen verwacht kan worden. Tevens werd er vanuit gegaan dat het hebben van een band met een paard het beïnvloedingsproces op deze factoren versterkt.

In het onderzoek werd gebruik gemaakt van zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden om de vragen te beantwoorden.

Uit de resultaten is gebleken dat van de groep als geheel de jongere respondenten een gemiddelde zelfwaardering hebben en de oudere respondenten een goede zelfwaardering. De groep respondenten als geheel beschikt over een adequaat empathisch vermogen of de voorwaarden hiervoor. De sociale vaardigheden zijn normaal ontwikkeld. Over de rol van het hebben van een band met het paard in de versterking van het beïnvloedingsproces kon geen uitspraak gedaan worden. Uit de resultaten bleek namelijk dat alle respondenten een band met het paard hadden waardoor er geen vergelijking mogelijk was tussen het wel of niet hebben van een band met het paard. Hiermee werd ook antwoord gegeven op de vraag of deze kinderen in staat zijn om een band met een paard aan te gaan. Het is zeer waarschijnlijk dat de gevonden resultaten samenhangen met het bestaan van deze band tussen kind en paard.

De resultaten over de betekenis van de omgang met paarden voor mishandelde kinderen geven aan dat het paard voornamelijk de functie van surrogaat vriend en surrogaat ouder lijkt te vervullen.

Voor vervolgonderzoek is het aan te raden dieper in te gaan op de wijze waarop paarden een positieve bijdrage kunnen leveren aan het functioneren van mishandelde kinderen en gebruik te maken van homogene en grotere groepen respondenten.